

Eidsvoll Sankelag

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marit Surlien Hoen, 32 26 67 16 / 958 41 069

Att.Audun Knutsen

Avslag på søknad om skadefellingstillatelse på gaupe - Eidsvoll Sankelag

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, avslår Statsforvalteren i Oslo og Viken søknaden fra Eidsvoll Sankelag om skadefelling av gaupe i deres beiteområder. Det er lagt avgjørende vekt på bestandssituasjonen for gaupe i region 4 og fravær av dokumenterte gaupeskader eller observasjoner av gaupe så langt i beitesesongen. Vedtaket kan påklages.

Vi viser til e-post fra lederen i Eidsvoll Sankelag, Audun Knutsen, 30 juni 2022, hvor sankelaget ber om å få innvilget «stående fellingstillatelse på gaupe» i sine områder. Bakgrunnen for søknaden er fjorårets høye tap til både ulv og gaupe og flere observasjoner av gaupe på viltkamera i kommunene Stange, Nord-Odal, Nes og Eidsvoll gjennom vinteren. Vi ga i telefonsamtale samme dagen muntlig avslag på søknaden, med grunnlag i at det per i dag ikke er påvist gaupeskader i det aktuelle området.

Søknadens innhold

Formålet med søknaden er å ha en «stående fellingstillatelse» som kan benyttes umiddelbart ved observasjon av gaupe på viltkamera eller ferske skader. Etter fjorårets store tap av beitedyr både til ulv og gaupe, frykter sankelaget at det er en streifende skadegjører av gaupe i beiteområdet. Dere viser også til at flere av de omsøkte dyrene i 2021, ble erstattet som følge av tap til gaupe og at ei gaupe ble fanget opp på viltkamera ved Austvatn i Nord-Odal forrige uke. Flere gauper har også blitt observert på viltkamera i kommunene Stange, Nord-Odal, Nes og Eidsvoll gjennom vinteren, og dere antar derfor at bestanden er økende.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav c og §§ 7 og 9.

Naturmangfoldloven § 1 (formål):

«Lovens formål er at naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur».

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

«Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer, for å avverge skader på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom, for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning, (...)»

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. (...)»

Rovviltforskriften § 1 (formål):

«Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike roviltarter».

Rovviltforskriften § 9 (Statsforvalteren sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

«Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark
- b. skadenes omfang og utvikling
- c. potensialet for fremtidige skader
- d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35».

Statsforvalterens vurdering

Området det søkes om tillatelse til skadefelling av gaupe er et prioritert beiteområde i roviltregion 4. Samtidig er det slik at det må tillates en viss tilstedeværelse og yngling av gaupe i hele region 4, dersom bestandsmålet for gaupe i regionen skal kunne nås. Det er nå sluppet sau på beite i området. Det har tidligere år vært skader av både ulv og gaupe i disse beiteområdene, seinest i 2021, men det er så langt i år ingen dokumenterte skader. Vi viser ellers til tilsagn om tilskudd til ekstraordinært tilsyn gitt Eidsvoll Sankelag senest 30. juni (se eget brev om dette) og muntlig avtale tidligere i år om tilskudd til forsinket slipp som aktuelle forebyggende tiltak i området.

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Uten dokumenterte skader eller observasjoner av gaupe i området, finnes det ingen hjemmelsgrunnlag for å innvilge søknaden slik situasjonen er per i dag.

Etter en totalvurdering gir Statsforvalteren i Oslo og Viken avslag på søknaden om skadefelling av gaupe i Eidsvoll Sankelag sine beiteområder. Statsforvalteren vil kunne vurdere situasjonen på nytt dersom nye opplysninger fra området tilsier det. Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf. §§ 1, 8 og 13.

Klagerett

Vedtak om avslag på skadefellingssøknad kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes til Statsforvalteren i Oslo og Viken.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Marit Surlien Hoen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Eidsvoll kommune

Postboks 90

2081

EIDSVOLL